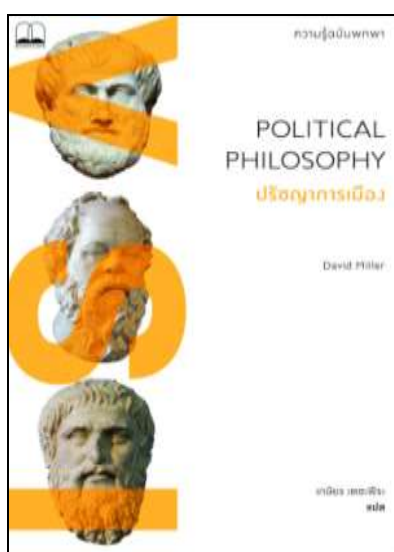


ปรัชญาการเมือง: ความรู้ฉบับพกพา Political Philosophy: A Very Short Introduction

ภาวิดา รังษี, เชษฐ ใจเพชร¹

Pawida Rungsee , Chast Chaiphet

Received: 16 October 2022; Revised: 5 December 2022; Accepted: 6 December 2022



บทวิจารณ์หนังสือ

ผู้เขียน: เดวิด มิลเลอร์ (David Miller)

ผู้แปล: เกษียร เตชะพีระ

ปีที่พิมพ์: 2564

จำนวนหน้า: 239 หน้า

พิมพ์ครั้งที่: 2

สถานที่พิมพ์: กรุงเทพฯ

บทคัดย่อ

หนังสือเรื่องปรัชญาการเมือง: ความรู้เบื้องต้น เขียนโดย เดวิด มิลเลอร์ ผู้แปลคือเกษียร เตชะพีระ ตีพิมพ์เมื่อ พ.ศ. 2564 มีเนื้อหา 7 บท ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงธรรมชาติของการศึกษาปรัชญาด้วยการตั้งคำถามเกี่ยวกับแง่มุมต่าง ๆ ทางการเมือง แสดงคำตอบและอธิบายโดยการยกตัวอย่างเชื่อมโยงกับสถานการณ์ปัจจุบันซึ่งมีความทันสมัย ทำให้อ่านรู้ถึงธรรมชาติของการศึกษาปรัชญามองเห็นภาพรวมของปรัชญาการเมืองตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ประโยชน์จากการอ่านหนังสือเล่มนี้คือจะทำให้ผู้อื่นเข้าใจความแตกต่างหลากหลายทางความคิดของคนที่อาศัยอยู่ร่วมกันในสังคมการเมือง อย่างไรก็ตาม เนื้อหาภายในบทไม่ได้ทำการแบ่งหัวข้อย่อย แต่ใช้การเขียนเชิงพรรณนา

¹ อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต (สาขาวิชาการเมืองและการปกครองท้องถิ่น) มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร: Lecturer at Program in Political Science and Local Government, Maejo University at Chumphon

ตั้งคำถามแล้วอธิบายไปเรื่อย ๆ เมื่อได้คำตอบแรกก็ตั้งคำถามต่อไปอีก ผู้อ่านจึงต้องทำความเข้าใจประเด็นต่าง ๆ คิดตาม และสรุปคำตอบด้วยตนเอง ซึ่งเป็นวิธีการอธิบายในเชิงปรัชญาที่แตกต่างจากการเขียนให้ความรู้แบบอื่น จึงอาจเป็นการยากสำหรับผู้เริ่มต้นศึกษาปรัชญาในการเข้าใจเนื้อหาของหนังสือ

คำสำคัญ: ปรัชญาการเมือง; ปรัชญาเบื้องต้น; เดวิด มิลเลอร์

Abstract

Political Philosophy: A Very Short Introduction by David Miller, translated by Kasian Techapeera, was published in 2021, contains seven chapters reflecting the nature of philosophy study through political questioning, finding answers, and explaining by giving examples relevant to the current contemporary situations. The book allows readers to learn philosophy study, the general picture of political philosophy from the past to the present. What readers gain from reading this book is an understanding of the diverse ideologies of people living within a political society. However, the chapters within are not divided into subchapters but are written descriptively while posing questions. Once an answer to a question is found, a subsequent question is then asked. This method drives readers to reflect on each topic, contemplate, and find solutions. This is a method of philosophical explanation that differs from other methods, rendering it more difficult for beginners to understand the content of this book.

Keywords: Political Philosophy, Principles of Philosophy, David Miller

บทนำ

อริสโตเติล บิดาแห่งวิชารัฐศาสตร์กล่าวว่า “มนุษย์เป็นสัตว์ที่ธรรมชาติให้อยู่ในเมืองหรือรัฐ” มนุษย์โดยธรรมชาติจะอยู่โดยลำพังมิได้หรือแม้แต่อยู่ในกลุ่มสังคมเพียงระดับครอบครัวก็ไม่เพียงพอ มนุษย์มีแรงผลักดันหรือแรงกระตุ้นภายในที่จะต้องอยู่ในองค์กรที่ใหญ่กว่าครอบครัวหรือแม้กระทั่งใหญ่กว่าหมู่บ้าน ซึ่งอริสโตเติลถือว่าไม่ทำให้ชีวิตคนสมบูรณ์ มนุษย์จึงต้องดิ้นรนรวบรวมหมู่บ้าน เพื่อก่อตั้งเป็นองค์กรการเมืองที่ใหญ่ขึ้นคือเป็นระดับนครรัฐซึ่งเป็นสังคมการเมือง โดยปรัชญาการเมืองถือเป็นองค์ความรู้ที่จะทำให้มนุษย์อยู่ร่วมกันได้เพราะศึกษาถึงชีวิต กิจกรรมทาง

สังคม ปัญหาทางการเมืองและรัฐในแ่งธรรมชาติ อันเป็นบ่อเกิดแห่งคุณค่าของสังคมการเมือง (สรวิชัย วงษ์สะอาด, 2561) การได้มาซึ่งความรู้ด้านปรัชญาการเมืองเกิดจากการตั้งคำถามและหาคำตอบซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงไปตามช่วงเวลา ดังนั้น คำตอบเรื่องอำนาจรัฐ สิทธิ เสรีภาพ ความเสมอภาค ความยุติธรรมของนักปรัชญาการเมืองในอดีตกับปัจจุบันอาจแตกต่างกัน

หนังสือเรื่องปรัชญาการเมือง: ความรู้ฉบับพกพา มีเนื้อหาที่สะท้อนให้เห็นถึงธรรมชาติของการศึกษาปรัชญา ด้วยการตั้งคำถามเกี่ยวกับแง่มุมต่าง ๆ ทางการเมือง แสดงคำตอบและอธิบายโดยการยกตัวอย่างเชื่อมโยงกับสภาวะการณ์ปัจจุบันซึ่งมีความทันสมัย ทำให้ผู้อ่านเข้าใจธรรมชาติของการศึกษาปรัชญา มองเห็นภาพรวมของปรัชญาการเมืองตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน รวมถึงเข้าใจความแตกต่างหลากหลายทางความคิด หนังสือเล่มนี้จึงจะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านและผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมกันในสังคมการเมือง

เนื้อเรื่อง

วิธีการเขียนในหนังสือเล่มนี้คือการตั้งคำถาม เพื่อนำเสนอข้อถกเถียงเกี่ยวกับการเมือง และแสดงผลของนักปรัชญาการเมืองเชื่อมโยงกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 7 บท สรุปได้ดังนี้

บทที่ 1 ทำไมเราจึงต้องมีปรัชญาการเมือง มีหลายคำถามเกี่ยวกับปรัชญาการเมือง เช่น ทำไมต้องมีรัฐและไม่มีรัฐ ประชาชนเลือกระบบการปกครองได้หรือไม่ การได้มาซึ่งคำตอบที่แท้จริงต้องแยกระหว่างการให้ความคิดเห็นทั่ว ๆ ไป กับวิธีคิดในเชิงปรัชญาของนักปรัชญาที่คิดอย่างเป็นระบบ ตั้งคำถามและวิเคราะห์ประเด็นต่าง ๆ อย่างรอบด้าน อย่างไรก็ตามคำตอบในทางปรัชญาจะเปลี่ยนแปลงไปตามสภาวะสังคมและการปกครอง ดังที่ผู้เขียนยกตัวอย่างว่าการปกครองที่ดีในอดีตอาจไม่ใช่การปกครองที่ดีในปัจจุบันก็ได้

บทที่ 2 อำนาจหน้าที่ทางการเมือง จากข้อถกเถียงในประเด็นเรื่องความจำเป็นของการมีรัฐและไม่มีรัฐซึ่งฝ่ายอนาธิปไตยเห็นว่าไม่จำเป็นต้องมีรัฐ ขณะที่โทมัส ฮ็อบบส์ เห็นว่ารัฐมีความจำเป็นต่อมนุษย์ เพราะจะช่วยปกป้องชีวิตมนุษย์จากความป่าเถื่อน โหดร้าย ส่วน จอห์น ล็อก เห็นว่ารัฐจะช่วยอำนวยความสะดวกและทำให้ชีวิตมนุษย์มีความสุข ได้ข้อสรุปว่าเมื่อมนุษย์ยังต้องอยู่ภายใต้รัฐก็ต้องมีการเมืองและเชื่อฟังรัฐ รัฐมีหน้าที่จัดสรรผลประโยชน์ให้กับทุกคนอย่างเป็นธรรม เท่าเทียม ดังนั้น ถ้ารัฐจัดสรรผลประโยชน์อย่างไม่เป็นธรรมผู้ที่อยู่ภายใต้รัฐก็อาจไม่เชื่อฟังด้วยการอารยะขัดขืน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย

บทที่ 3 ประชาธิปไตย โทมัส ฮ็อบบส์ มีความคิดที่มนุษย์ที่อยู่ภายใต้รัฐควรมอบอำนาจให้องค์อธิปัตย์ซึ่งอาจหมายถึงผู้ปกครอง แต่แนวคิดนี้ถูกโต้แย้งเพราะผู้ปกครองที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมีมากกว่าผู้ปกครองที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มนุษย์ไม่ควรมอบอำนาจเบ็ดเสร็จให้กับผู้ปกครอง ดังนั้น การปกครองในระบอบประชาธิปไตยจึงมีการเลือกผู้แทนเข้าไปทำงานในสภานิติบัญญัติตามวาระ แต่การมอบอำนาจให้ผู้ปกครองหรือผู้แทนทำหน้าที่ตัดสินใจในเรื่องสำคัญเป็นเหมือนการมอบอำนาจให้กับกลุ่มคนที่เป็นเสียงส่วนน้อยตัดสินใจแทนคนส่วนใหญ่ ทำให้ประชาชนต้องรวมตัวกันเป็นกลุ่มผลประโยชน์เพื่อมีส่วนต่อการตัดสินใจของผู้ปกครอง อย่างไรก็ตามประชาชนที่รวมตัวกันเป็นกลุ่มผลประโยชน์และมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองได้นั้น ย่อมต้องเป็นชนกลุ่มใหญ่หรือมีทรัพยากรมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ ซึ่งผู้เขียนอธิบายว่าแม้สังคมประชาธิปไตยจะให้ความสำคัญกับเสียงข้างมากแต่ก็ไม่ละเลยเสียงข้างน้อย เพราะวันหนึ่งคนที่เป็นเสียงข้างมากก็อาจจะกลายเป็นเสียงข้างน้อยได้ ในรัฐธรรมนูญจึงมีการบัญญัติเพื่อรับรองสิทธิของประชาชนไว้ และในสังคมยังมีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของกันและกันด้วย

บทที่ 4 เสรีภาพกับขอบเขตจำกัดของการปกครอง มนุษย์มีความแตกต่างกัน พวกเขาควรมีสติในการเลือกใช้ชีวิตแต่ก็ต้องรู้จักขอบเขตในการใช้เสรีภาพ ทั้งนี้ เสรีภาพที่มนุษย์ได้รับอาจได้แก่การมีสิทธิได้เลือกอย่างหลากหลาย รวมถึงสามารถเลือกได้อย่างมีคุณภาพที่หมายถึงการมีทางเลือกไม่มากแต่ทุกทางเลือกมีต้นทุนไม่สูงเกินไป เสรีภาพมีทั้งในเชิงบวกและลบซึ่งรัฐจะไม่เข้าไปแทรกแซงการใช้เสรีภาพของประชาชน รวมถึงประกันสิทธิเสรีภาพให้เพราะสิทธิมนุษยชนเป็นสิ่งที่ทุกคนพึงมี แต่ในบางกรณีรัฐอาจต้องจำกัดเสรีภาพเพื่อปกป้องชีวิตของประชาชน เช่น การออกกฎหมายให้ผู้ใช้รถยนต์คาดเข็มขัดนิรภัย ห้ามเสพยาเสพติด รวมถึงหาแนวทางที่จะทำให้การใช้เสรีภาพของบุคคลหนึ่งไม่กระทบกับผู้อื่น อย่างไรก็ตาม การตัดสินใจของรัฐเกี่ยวกับเสรีภาพในช่วงเวลาหนึ่งถือเป็นเรื่องถูกต้อง เมื่อเวลาผ่านไปก็อาจไม่ใช้การตัดสินใจที่ส่งผลดีต่อสังคมก็ได้ รัฐจึงต้องส่งเสริมให้ประชาชนมีแนวคิด มุมมองที่หลากหลาย และรับฟังประชาชนเพื่อกำหนดบทบาทแนวทางเกี่ยวกับเสรีภาพให้ได้อย่างที่ควรจะเป็น

บทที่ 5 ความยุติธรรม โดยทั่วไปแล้วความยุติธรรมอาจหมายถึงการบังคับใช้กฎหมายหรือกฎระเบียบต่าง ๆ กับทุกคนอย่างเสมอภาค เท่าเทียม และคำนึงถึงความได้สัดส่วนตามความคู่ควรที่จะได้รับ เช่น หากใครทำงานหนักก็ควรได้รับผลตอบแทนที่มากกว่าคนทำงานน้อย ในอีกด้านหนึ่งกลับมีการถกเถียงเรื่องหลักความคู่ควรกับความจำเป็น เพราะบางคนอาจไม่ได้รับการจัดสรรทรัพยากรอย่างเป็นธรรมและจำเป็นต้องได้รับสิ่งนั้นมากกว่า สะท้อนให้เห็นว่าคนในสังคมจะต้องชั่งน้ำหนักระหว่างความคู่ควรกับความจำเป็นเพิ่มขึ้นด้วย ในหนังสือมีการกล่าวอ้างถึงทฤษฎีความ

ยุติธรรมของ จอห์น รอลส์ เพื่อให้เห็นความพยายามที่จะทำให้ความคู่ควรกับความจำเป็นสามารถไปด้วยกันได้ เห็นได้ว่าความยุติธรรมเป็นโครงสร้างที่ยังไม่แล้วเสร็จและต้องทำให้เป็นจริงต่อไป

บทที่ 6 สตรีนิยมและพหุนิยมวัฒนธรรม ที่ผ่านมาผู้ชายเป็นผู้กำหนดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่บังคับใช้กับผู้หญิง การกันไม่ให้ผู้หญิงมีส่วนร่วมในตัดสินใจที่ส่งผลต่อชีวิตของตนถือเป็นความล้มเหลวทางการเมืองและกระทบต่อประเด็นเรื่องสิทธิเสรีภาพ เช่นเดียวกันภายในสถานิติบัญญัติก็ไม่ใช่พื้นที่ของคนกลุ่มน้อย เพราะพวกเขาไม่สามารถชนะการเลือกตั้งเข้ามาได้ ทำให้ผู้แทนตัดสินใจโดยไม่เข้าใจปัญหาของคนกลุ่มน้อย เพื่อให้เกิดความยุติธรรมจึงต้องมีการกำหนดสัดส่วนตัวแทนที่มาจากผู้หญิงและชนกลุ่มน้อย รวมถึงมีการกำหนดแนวทางการประกันสิทธิขั้นพื้นฐานให้กับคนกลุ่มนี้ แต่เราไม่อาจเอาหลักการเรื่องสิทธิเสรีภาพและความเสมอภาคมาเป็นมาตรฐานหลักของความถูกต้องได้เสมอไป คนอาจยอมรับอย่างสมัครใจต่อสิ่งที่ตรงกันข้ามกับเสรีภาพและความเสมอภาคเพราะยึดถือต่อความเชื่อทางศาสนาและวัฒนธรรม เว้นเสียแต่ว่าคนจะถูกบังคับให้ทำตามความคิดและความเชื่อทางศาสนาและวัฒนธรรมจึงจะเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง

บทที่ 7 ชาติ รัฐ และความยุติธรรมระดับโลก ชาติคือการหลอมรวมของคนที่มีรู้สึกเป็นหนึ่งเดียวกัน ไว้วางใจกัน และรู้สึกว้าชาติของเราแตกต่างจากชาติอื่น อำนาจอธิปไตยถูกใช้เพื่อสร้างความแข็งแกร่งให้กับชาติผ่านระบบกฎหมาย การปกครอง การศึกษา รวมถึงมีการสร้างระบบความเป็นธรรมเพื่อให้ประชาชนอยู่ร่วมกัน ปัจจุบันความคิดเรื่องรัฐและชาติถูกมองว่าเป็นเรื่องล้าสมัยเพราะการเดินทางข้ามรัฐสะดวกขึ้น ประกอบกับปัญหาใหม่ ๆ เช่น ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาสิ่งแวดล้อม ทำให้รัฐต่าง ๆ ต้องร่วมมือกันแก้ไข เป็นเรื่องยากที่จะหลอมรวมให้เกิดรัฐบาลโลกเพียงหนึ่งเดียว แต่ในอนาคตอาจมีความร่วมมือระหว่างรัฐมากขึ้น และใช้ความเป็นพลเมืองโลกสร้างความเท่าเทียมเป็นธรรมให้เกิดขึ้นในระดับโลก

ในตอนท้ายของหนังสือผู้เขียนสรุปว่าเมื่อเวลาเปลี่ยนแปลงไปจะยังมีคำถามเรื่องการเมืองมากมายให้นักปรัชญาต้องครุ่นคิด ทำความเข้าใจเพื่อหาคำตอบ

หนังสือนี้ตีพิมพ์ครั้งแรกเมื่อ พ.ศ.2546 และนำเสนอสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตว่าอาจมีความร่วมมือระหว่างรัฐมากขึ้น ดังที่มืองค์การระหว่างประเทศเกิดขึ้นมากมาย แต่เป็นเรื่องยากที่จะหลอมรวมให้เกิดรัฐบาลโลกเพียงหนึ่งเดียว ดังที่มีการลงนามในสนธิสัญญาก่อตั้งสหภาพยุโรปใน พ.ศ. 2535 ทำให้สหภาพยุโรปเป็นหนึ่งในตัวแสดงและผู้เล่นที่สำคัญในระบบระหว่างประเทศ เนื่องจากความเป็นยักษ์ใหญ่ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและการเมือง อีกทั้งยังเป็นองค์กรระหว่างประเทศที่ค้ำจุนและส่งเสริมบรรทัดฐานของระเบียบโลก โดยเฉพาะเรื่องศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เสรีภาพ ประชาธิปไตย ความเท่าเทียม นิติรัฐ นิติธรรมและสิทธิมนุษยชน (ภาววิช อครปรมากุล, 2562)

อย่างไรก็ตาม เมื่อเวลาผ่านไปอำนาจหน้าที่ที่เพิ่มขึ้นก็เป็นเหตุให้เกิดความไม่พอใจกับประเทศสมาชิกบางประเทศที่เห็นว่าสหภาพยุโรปใช้อำนาจออกกฎหมายในด้านต่าง ๆ โดยขัดกับหลักการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นสาเหตุหลักที่ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ในสหราชอาณาจักรประสงค์ถอนสมาชิกภาพออกจากสหภาพยุโรป นำไปสู่การทำประชามติใน พ.ศ.2559 และถอนสมาชิกภาพอย่างเป็นทางการในเดือนตุลาคม พ.ศ.2563 (สำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร ณ กรุงบรัสเซลส์, 2564)

ในประเด็นสุดท้าย แม้ว่าแนวคิดทางปรัชญาการเมืองจะสามารถต่อยอดไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลดีต่อคนในสังคมในหลายเรื่อง ขณะที่อีกหลายเรื่องก็ทำได้ยากมากและต้องตั้งคำถามว่าจะทำให้เกิดขึ้นเป็นจริงได้อย่างไร เช่น การสร้างความยุติธรรมในสังคม ที่ไม่ได้หมายถึงเฉพาะการตัดสินพิพากษาคดีความต่าง ๆ แต่รวมถึงการที่ประชาชนจะได้รับการจัดสรรทรัพยากรอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม เพราะในความเป็นจริงการเมืองระบอบประชาธิปไตยมักเดินควบคู่กันไปกับระบบเศรษฐกิจแบบเสรีนิยมที่ก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและโอกาสทางสังคมซึ่งพบเห็นได้ทั่วไปแม้แต่ในประเทศที่พัฒนาแล้ว

บทวิจารณ์

1. จุดเด่นของหนังสือมีดังนี้

1.1 เนื้อหาในหนังสือมีการตั้งคำถามเกี่ยวกับปรัชญาการเมืองเบื้องต้น เช่น สังคมสามารถปกครองตนเองโดยปราศจากอำนาจของรัฐได้หรือไม่ ประชาธิปไตยเป็นการปกครองที่ดีกว่ารูปแบบการปกครองอื่น ๆ จริงหรือ รัฐควรมีอำนาจแทรกแซงเสรีภาพของมนุษย์หรือไม่และในเรื่องใด ความยุติธรรมทางสังคมสามารถทำงานควบคู่ไปกับตลาดได้หรือไม่ รวมถึงมีการนำเสนอประเด็นใหม่ที่มีความทันสมัย ได้แก่ เรื่องสตรีนิยมและพหุนิยมเชิงวัฒนธรรม ชชาติ รัฐและความยุติธรรมระดับโลก สะท้อนให้เห็นว่าความรู้ในวิชาปรัชญามีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

1.2 การที่ผู้เขียนเป็นศาสตราจารย์ด้านทฤษฎีการเมืองแห่งมหาวิทยาลัยออกฟอร์ด มีประสบการณ์การสอนและการเขียนหนังสือมาหลายเล่ม ทำให้เขาสามารถเชื่อมโยงให้เห็นพัฒนาการของความคิดทางปรัชญาที่เปลี่ยนแปลงไปจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ตั้งแต่ โทมัส ฮ็อบบส์ จอห์น ล็อก ฌอง ฌากส์ รูโซ จอห์น สจ๊วต มิลล์ ไปจนถึงไอซายาร์ เบร์ลิน จอห์น รอลส์ แล้ววิพากษ์แนวคิดของนักปรัชญาเหล่านั้น รวมถึงยกตัวอย่างเหตุการณ์ปัจจุบันเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่ายขึ้น

2. จุดด้อย ผู้เขียนมีวิธีการเขียนนำเสนอประเด็นหลักในแต่ละบทที่ต่อเนื่องกัน แต่เนื้อหาภายในบทไม่ได้ทำการแบ่งหัวข้อย่อย ใช้การเขียนเชิงพรรณนา ตั้งคำถามแล้วอธิบายไปเรื่อย ๆ เมื่อ

ได้คำตอบแรกก็ตั้งคำถามต่อไปอีก ผู้อ่านจึงต้องทำความเข้าใจประเด็นย่อยจากเนื้อหาในแต่ละบทเอง คิดตาม และสรุปคำตอบด้วยตนเอง ซึ่งเป็นวิธีการอธิบายในเชิงปรัชญาทั่ว ๆ ไป แตกต่างจากการเขียนให้ความรู้แบบอื่น ผู้อ่านที่ไม่คุ้นเคยกับการเขียนในลักษณะนี้จึงอาจไม่เข้าใจเนื้อหาของหนังสือ

3. สิ่งที่ได้จากการอ่านหนังสือ ได้แก่

3.1 การได้รู้จักหลักปรัชญาพื้นฐานของการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย และนำมาตั้งคำถามต่อสิ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน สิ่งที่ควรเป็น สิ่งใดคือความถูกต้องเป็นธรรม โดยใช้การวิเคราะห์อย่างรอบด้าน มีเหตุผล เพราะคำถามในเชิงปรัชญาไม่มีคำตอบตายตัวที่ใช้ได้ในทุกช่วงเวลา ดังเช่นที่ผู้เขียนนำเสนอว่าการตัดสินใจของรัฐเกี่ยวกับเสรีภาพในช่วงเวลาหนึ่งอาจเป็นเรื่องถูกต้อง แต่เมื่อเวลาผ่านไปการกระทำในลักษณะเดียวกันนั้นอาจไม่ใช่การตัดสินใจที่ส่งผลดีต่อสังคมก็ได้ เช่น ในช่วงสถานการณ์โรคระบาดโควิด 19 รัฐบาลอาศัยอำนาจที่มีตามกฎหมายออกประกาศ คำสั่งในการจำกัดการเดินทางของประชาชน รวมถึงให้ทุกคนสวมหน้ากากอนามัยในที่สาธารณะ แม้จะช่วยป้องกันโรคระบาดได้แต่ก็ส่งผลให้เกิดความชบเซาทางเศรษฐกิจ ประชาชนไม่สามารถประกอบอาชีพและใช้ชีวิตตามปกติได้ เมื่อสถานการณ์ผ่อนคลายลง ประชาชนได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคระบาดอย่างทั่วถึง รัฐบาลกลับมารับฟังข้อเรียกร้องของภาคส่วนต่าง ๆ และผ่อนคลายมาตรการป้องกันโรคระบาดเพื่อให้ประชาชนสามารถปรับตัวกลับมาใช้ชีวิตให้ใกล้เคียงกับวิถีชีวิตตามปกติมากที่สุด

3.2 ทำให้เข้าใจว่าความรู้ทางปรัชญาการเมืองเป็นความเข้าใจในระดับรากฐานซึ่งจะต้องมีการต่อยอดเพื่อกำหนดแนวทางวิธีการปฏิบัติ เช่น การจัดทำกฎหมายเพื่อรับรองสิทธิของประชาชน การออกแบบรูปแบบวิธีการปกครองที่การลดการรวมศูนย์อำนาจและกระจายอำนาจการปกครองมากขึ้น การมีนโยบายด้านสวัสดิการสังคมเพื่อช่วยเหลือผู้ยากไร้ การรวมกลุ่มระหว่างประเทศด้านเศรษฐกิจ เป็นต้น ซึ่งหากไม่รู้ในหลักการนี้ก็อาจเข้าใจผิดไปว่าปรัชญาการเมืองเป็นแต่เพียงแนวคิด ไม่ได้ก่อให้เกิดประโยชน์อะไรเลย

สรุปผล

หนังสือเรื่องปรัชญาการเมือง: ความรู้ฉบับพกพา เป็นหนังสือที่จะทำให้เข้าใจธรรมชาติของการนำเสนอในแบบของปรัชญาการเมืองคือการตั้งคำถามและหาคำตอบ เปิดพื้นที่ให้ผู้อ่านได้คิดวิเคราะห์และหาคำตอบอย่างรอบด้านในมุมมองของตน โดยปูพื้นฐานด้วยการสำรวจประเด็น

การเมืองพื้นฐานอย่างรอบด้าน ทันสมัย นำเสนอพัฒนาการทางความคิดของนักปรัชญาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน พร้อมทั้งยกตัวอย่างเชื่อมโยงกับเหตุการณ์ต่าง ๆ สะท้อนให้เห็นว่าปรัชญาการเมืองคือรากฐานของความคิดที่ปรับเปลี่ยนไปตามช่วงเวลาและสภาพสังคม ดังนั้น เมื่อคนในสังคมมีความแตกต่างหลากหลายทางความคิด ความเข้าใจต่อปรัชญาการเมืองจะช่วยให้สามารถหาแนวทางวิธีการทางการเมืองการปกครองร่วมกันเพื่อให้ทุกคนอยู่ร่วมกันได้

เอกสารอ้างอิง

- เดวิด มิลเลอร์. (2564). ปรัชญาการเมือง: ความรู้เบื้องต้น [Political Philosophy: A Very Short Introduction] (เกษียร เตชะพีระ, ผู้แปล). กรุงเทพฯ: bookscape. (ต้นฉบับตีพิมพ์ ปี ค.ศ. 2003).
- ภาวิช อครเปรมาคุณ. (2562). บทบาทของสหภาพยุโรปและความรับผิดชอบต่อการจัดการปัญหาผู้อพยพในช่วง 2015-ปัจจุบัน, วารสารยุโรปศึกษา, 25(1), 68-109.
- สรวิชัย วงษ์สะอาด. (2561). ปฐมเหตุแห่งปรัชญาการเมือง, วารสารศิลปการจัดการ, 2(2), 103-116.สหภาพยุโรป จุดเริ่มต้นจนถึง Brexit. (2564, มกราคม). CPMU news, 6(1), 4-6.